

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.360.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 11059 Pani Posłanki Bożeny Lisowskiej, „w sprawie konkretnych rozwiązań systemowych w zakresie poprawy sytuacji osób głuchych i z niedosłuchem w kontekście braku odpowiedzi na petycję nr 62/2025 dotyczącą zwiększenia dostępności usług publicznych i świadczeń dla takich osób”, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Wyjaśniam, że petycja (postulaty) zgromadzenia „Głusi - idziemy po lepsze jutro”, w sprawie zmiany przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz wysokości świadczeń dla osób głuchych i z niedosłuchem, pozostała bez rozpatrzenia.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) petycja powinna zawierać m.in.:

- oznaczenie podmiotu wnoszącego petycję; jeżeli podmiotem wnoszącym petycję jest grupa podmiotów, w petycji należy wskazać oznaczenie każdego z tych podmiotów oraz osobę reprezentującą podmiot wnoszący petycję;
- wskazanie miejsca zamieszkania albo siedziby podmiotu wnoszącego petycję oraz adresu do korespondencji; jeżeli podmiotem wnoszącym petycję jest grupa podmiotów, w petycji należy wskazać miejsce zamieszkania lub siedzibę każdego z tych podmiotów;
- oznaczenie adresata petycji.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 wspomnianej ustawy, jeżeli petycja nie spełnia tych wymogów pozostawia się ją bez rozpatrzenia. Przedmiotową petycję podpisały trzy osoby fizyczne, jednak bez wskazania danych, o którym we wskazanym art. 4 ust. 2 pkt 2 i 3.

Brak, o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy o petycjach powoduje konieczność pozostawienia petycji bez rozpatrzenia. Organ nie ma uprawnienia do samodzielnego poszukiwania adresu osób wnoszących petycję, zaś brak adresu powoduje brak możliwości wezwania do uzupełnienia braku, o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy o petycjach.

Informacja ta została umieszczona w rejestrze petycji Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, dostępnym pod adresem internetowym: <https://www.gov.pl/web/rodzina/petycja-62-2025-dotyczaca-zmiany-przepisow-ustawy-z-dnia-19-lipca-2019-r-o-zapewnianiu-dostepnosci-osobom-ze-szczegolnymi-potrzebami-oraz-wysokosci-swiadczen-dla-osob-gluchych-i-z-niedosluchem>

Jednocześnie informuję, że obecnie trwają prace nad przygotowaniem propozycji nowelizacji ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2023 r. poz. 20). Projekt przekazano do Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych przez Polską Radę Języka Migowego. Treść projektu jest obecnie analizowana.

Trzeba też wspomnieć o realizowanym ze środków Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego projekcie „Centrum Komunikacji dla Osób z Niepełnosprawnościami”. Aktualnie trwają prace przygotowawcze, formowane są zespoły robocze i wypracowywane pierwsze schematy procedur i struktur Centrum Komunikacji. Partnerami w projekcie są Polski Związek Głuchych z siedzibą w Warszawie oraz Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną, z siedzibą w Warszawie. Celem projektu jest zapewnienie usług w zakresie bieżącego komunikowania się osób z niepełnosprawnościami, o których mowa w Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, potrzebujących wsparcia w komunikowaniu się. Działania podejmowane w ramach projektu będą uwzględniały w szczególności osoby z niepełnosprawnościami narządu słuchu, mowy i wzroku, niepełnosprawnością intelektualną, problemami zdrowia psychicznego i spektrum autyzmu, posługujących się PJM, SKOGN, korzystających z transkrypcji mowy na tekst, alternatywnych i augmentatywnych sposobów komunikacji (AAC) oraz ETR. Cele szczegółowe projektu to:

- Utworzenie 3 pionów Centrum Komunikacji;
- Podniesienie kompetencji kadry tłumaczy/tłumaczek (PJM) i tłumaczy/tłumaczek przewodników (SKOGN);
- Podniesienie kompetencji specjalistów/specjalistek AAC (włączając w to zapewnienie tekstu łatwego do czytania, ETR) oraz specjalistów/specjalistek w zakresie ETR.

Wśród głównych zadań przewidzianych do realizacji w projekcie wymienić trzeba: utworzenie i utrzymanie Centrum Komunikacji wraz ze strukturami regionalnymi; utworzenie pionu Centrum Komunikacji odpowiadającego za zapewnienie usług komunikacyjnych i informacji osobom komunikującym się w PJM, za pomocą transkrypcji mowy, SKOGN, za pomocą alfabetu Braille'a; utworzenie pionu Centrum Komunikacji odpowiadającego za zapewnienie możliwości komunikowania się i informacji osobom komunikującym się za pomocą alternatywnych i wspomagających sposobów komunikacji (AAC) oraz korzystających z ETR; zapewnienie dodatkowych usług świadczonych w ramach Centrum Komunikacji jako wsparcie osób niewidomych.

Kwestia zapewnienia dostępu do tłumaczy języka migowego w instytucjach publicznych jest obecnie regulowana ustawą o zapewnianiu dostępności i ustawą o języku migowym. Każdy podmiot objęty ustawą jest zobowiązany zapewnić możliwość komunikacji osobom posługujących się językiem migowym i innymi środkami komunikowania się¹. Podmiot ma zapewnić bezpłatne usługi pozwalające na komunikowanie się. Ponadto, zgodnie z art. 30 ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1411), osoba ze szczególnymi potrzebami (a więc także osoba z niepełnosprawnością słuchu) lub jej przedstawiciel ustawowy, po wykazaniu interesu faktycznego, ma prawo wystąpić z wnioskiem o zapewnienie dostępności np. informacyjno-komunikacyjnej. Oznacza to, że jeśli dana osoba nie mogła skorzystać z usług podmiotu publicznego w konsekwencji niezapewnienia tłumaczenia na PJM, może ona zawnieioskować o zapewnienie takiego tłumaczenia. Wniosek taki kierowany jest do podmiotu publicznego, którego działalności dotyczy żądanie. Brak realizacji wniosku lub jego nieterminowe wykonanie daje prawo do wniesienia skargi na podmiot. Jeśli podmiot wykaże, że realizacja wniosku jest niemożliwa lub znacznie utrudniona ze względów technicznych bądź prawnych, powinien zapewnić dostęp alternatywny, o którym mowa w art. 7 ustawy o zapewnianiu dostępności. Realizacja wniosku poprzez dostęp alternatywny również podlega możliwości zaskarżenia. Zgodnie

---

¹ Zgodnie z ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się.

z art. 32 ustawy każdy z przypadków niezrealizowania wniosku lub nieterminowej reakcji na wniosek daje wnioskodawcy prawo do złożenia skargi na brak dostępności.

Skargę taką wnosi się do Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w terminie 30 dni od dnia, w którym upłynął odpowiednio termin określony w art. 31 ust. 1 ustawy o zapewnianiu dostępności lub wskazany w powiadomieniu, o którym mowa w art. 31 ust. 2 tego aktu. W przypadku stwierdzenia, że niezapewnienie dostępności w zakresie wskazanym przez skarżącego było skutkiem naruszenia przepisów ustawy, Prezes Zarządu PFRON nakazuje podmiotowi publicznemu – w drodze decyzji – aby ten zapewnił dostępność. Jeśli podmiot nie wykona decyzji, wówczas nakładana jest grzywna w celu przymuszenia.

Opisana procedura, a w szczególności jej powiązanie z sankcjami finansowymi nakładanymi na podmiot publiczny, jest odpowiednim narzędziem, które powinno być wykorzystywane przez osoby niestyszące.

Dodatkowo, osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności, mogą uzyskać wsparcie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie dostępu usług tłumacza języka migowego na podstawie art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. f) ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, z późn. zm.). Szczegółowe zasady dotyczące ww. wsparcia określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 926, z późn. zm.).

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Łukasz Krasoń

Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/